

EDEBİYATIMIZDA İLKLER.

İlk yerli tiyatro eseri: Şinasi / Şair Evlenmesi /1859
İlk yerli roman : Şemsettin Sami / Taaşuk-ı Talat ve Fitnat
Batılı tekniği uygun ilk roman : Halit Ziya Uşaklıgil /Aşk-ı Memnu
İlk çeviri roman : Yusuf Kamil Paşa/ Fenelon'dan Telemak / 1859
İlk köy romanı : Nabizade Nazım / Karabibik
İlk psikolojik roman: Mehmet Rauf / Eylül
İlk gerçekçi (realist) roman : Rezaizade Mahmut Ekrem / Araba Sevdası
İlk tasvir ve tahlil ağırlıklı roman Namık Kemal / İntibah
Yurdumuzda ilk gazete: Zimirini ((1824)
İlk resmi Türkçe gazete : Takvim-i Vakayi
İlk yarı resmi gazete : Ceride-i Havadis
İlk tarihi roman : Namık Kemal / Cezmi - A. Mithat / Yeniçeri
İlk özel gazete : Şinasi ile Agah Efendi / Tercüman-ı Ahval
İlk pastoral şiir : A.Hamit Tarhan / Sahra
İlk şiir çevirisini yapan, ilk makaleyi yazan ve noktalama işaretlerine ilk kez kullanan ilk Türk gazeteci : Şinasi
Aruzla ilk manzum tiyatro eseri yazan : A.Hamit Tarhan / Eşber veya Sardanapal
İlk bibliyografya : Keşfü'z Zünun / Katip Çelebi
İlk biyografi: Hoca Dehhani – Selçuklular Şartnamesi
İlk hatıra (anı) kitabı : Babürşah / Babürname
İlk hamse yazarı : Ali Şir Nevai
İlk tezkire : Ali Şir Nevai / Mecalisün Nefais
İlk antolojisi : Ziya Paşa / Harabat
İlk atasözleri kitabı : Şinasi /Durub-i Emsal-ı Osmaniyeye
İlk hikaye kitabı : A.Mithat Efendi / Letaif-i Rivayet
İlk fıkra yazarı : Ahmet Rasim
İlk Türkçe yazılan ilk kitap : Kutadgu Bilig
İlk siyasetname : Kutadgu Bilig
İlk mensur şiir örneklerini veren : Rezaizade Mahmut Ekrem
İlk makale : Tercüman-ı Ahval Mukaddimesi
İlk edebi bildiri yayımlayan topluluk : Fecr-i Atı
Cumhuriyet sonrası ilk bildiri yayımlayan topluluk: Yedi Meşaleciler
İlk seyahatname : Seydi Ali Reis / Mir'atül Memalik
İlk Edebiyat tarihçimiz: Abdülhalim Memduh Efendi
Batı anlayışındaki ilk edebiyat tarihçimiz : Fuat Köprülü
Sahnelenen ilk tiyatro : Namık Kemal / Vatan yahut Silistre
Kafiyeyi şiire serpererek klasik nazım şekillerinden farklı ilk örnekleri veren: Tevfik Fikret
Şiirde noktalama işaretlerini ilk kullanan: Tevfik Fikret
Türkçe'nin ilk dil bilgisi kitabı : Süleyman Paşa / Sarf-ı Türki
İlk naturalist eserimizin yazarı : Nabizade Nazım / Zehra
Divan Edebiyatında mahallileşme akımının temsilcisi: Nedim
İlk sözlüğümüz : Kaşgarlı Mahmut / Divan-ı Lügat-it Türk
Matbaada basılan ilk kitabımız: Vankulu Lügatı
İlk Türkçe sözlük : Şemsettin Sami - Kamus-ı Türki
İlk özdeyiş örneklerini veren : Ali Bey / Lehçet'ül Hakayık
İlk didaktik şiir örneğimiz ve aruzla yazılan ilk eserimiz : Kutadgu Bilig
Edebiyatımızdaki milli dönemin açılmasına öncülük eden : Mehmet Emin Yurdakul
Konuşma diliyle yazılmış ilk hikayenin yazarı : Ömer Seyfettin
İlk deneme yazarı: Nurullah Ataç
Edebiyatımızda ilk kafiyesiz şiirini yazan : A. Hamit Tarhan / Validem
İlk köy şiiri : Muallim Naci / Köylü Kızların Şarkısı
İlk Türk destanı : Alp Er Tunga Destanı
Bizde batılı anlamda ilk eleştiriyi yazan : Namık Kemal
Bizde epik tiyatro türünün kurucusu : Haldun Taner
İlk kadın romancımız : Fatma Aliye
Süslü nesrin ilk temsilcisi : Sinan Paşa
Dünyanın en büyük ve ilk Müslüman Türk Destanı : Kırgızların Manas Destanı
Edebiyat kelimesini bizde ilk kullanan : Şinasi
İlk uyarılma tiyatro eserinin yazarı : Ahmet Vefik Paşa
İlk divan şairi : Hoca Dehhani
Hikayedeki gerçek anlamda ilk kez Anadolu'yu işleyen : Refik Halit Karay
İlk çocuk şiirlerini yazan : Tevfik Fikret / Şermin
Dilde sadeleşmeyi savunan ilk yayın organı : Genç Kalemler
Hayat hikayesini İngilizce yazan ilk yazarımız: Halide Edip Adivar

İlk çocuk yayınıımız: Eftal ve Mümeyyiz
İlk Çocuk Romanı: Mahmut Yeşari / Bağrı Yanık Ömer
İlk Çocuk Şiir Kitabı : İbrahim Alaattin Gövsa / Çocuk Şiirleri
İlk Çocuk Tiyatromuz: M. Kemal Küçük / Çocuklara Tiyatro Dersi – Gülmeyen Çocuk
İlk edebiyat dergimiz: Hazine-i Evrak
İç monolog tarzında yazılmış ilk roman: Adalet Ağaoğlu / Bir Düşün Gecesi
Post-modern tarzında eser veren ilk yazarımız: Tutunamayanlar / Oğuz Atay
İlk yerli çizgi roman Türk Kahramanı: Köroğlu (1953)
Ülkemizde ilk çocuk çizgi roman türü : Kara Maske (1943)
En uzun ömürlü edebiyat dergisi : Varlık Dergisi (1933)
İlk divan sahibi sanatçımız: Yunus Emre
İlk mizah gazetemiz: Namık Kemal / Diyojen
Serbest vezni kullanan ilk kullanan şair: Nazım Hikmet Ran (1929)
Cumhuriyet dönemi heceyle yazılan ilk manzum tiyatro eseri : Yusuf Ziya Ortaç / Binnaz
Heceyle yazılan ilk manzum tiyatro eseri : A. Hamit Tarhan / Nesteren
Lügat sözlük hakkında yazılan ilk lügat: D. Mehmet Doğan / Bir Lügat Bulamadım
İlk edebi topluluk: Servet-i Fünun
Türk Edebiyatı'nda yayınlanmış ilk öykü kitabı: Emin Nihat Tarlan / Müsameratname
Türk Edebiyatı'nda batıdan yapılan ilk fabl çevirisi: Şinasi
Türk Edebiyatı'nda yazıya geçirilen ilk masallar: Billur Köşk Masalları
Türk masallarını ilk defa derleyen: İ. Kunoş adlı Macar bilim adamı
Türk masallarını ilk defa yayımlayan yabancı ülke: 16. Lui dönemi Fransa
Aşık Veysel'i Türk halkına ilk tanıtan: Ahmet Kutsi Tecer
Batılı anlamdaki Türk resmine figür kullanan ilk ressam: Osman Hamdi Bey
Cumhuriyet tarihinin ilk ressamı Refik Epikman
Türkiye'nin ilk kadın caz piyanisti: Nilüfer Verdi
İlk Türk filmi: Fuat Uzkınay / 'Ayastefonos'daki Rus Abidesinin Yıkılışı' (1914).
İlk sesli Türk filmi: Muhsin Ertuğrul / İstanbul Sokaklarında
Yasaklanan ilk film: Metin Erksan / Aşık Veysel'in hayatı
İlk uluslararası ödül: Metin Erksan / Susuz Yaz
İlk renkli Türk filmi: Muhsin Ertuğrul / Halıcı Kız
İlk renkli belgesel film: Ali İpar – İlhan G. Arakon / Bir Şehrin Doğuşu
Köy hayatını anlatan ilk Türk filmi: Lütü Akad / Beyaz Geceler
İlk sinema gösteriminin yapıldığı yer: Yıldız Sarayı (1896)
İlk kadın seslendirme yönetmeni: Sacide Keskin
Seslendirme işlemi Türkiye'de yapılan ilk film: Muhsin Ertuğrul / Bir Millet Uyanıyor
Basılan ilk küçük hikaye kitabı: S. Sezai / Küçük Şeyler
Bilinen ilk Türk yazar: Yollug Tigin
Türkiye'de bilinen ilk resim sergisi, İstanbul Atmeydanı'nda (Hipodrom) açıldı.
Türkiye'de çekilen ilk belgesel: Ayastefonos'taki Rus Abidesi'nin yıkılışıdır.(1914)
İlk Edebiyat Tarihi : Abdülhalim Memduh / Tarih-i Edebiyat-ı Osmaniyeye
İlk spor dergisi: Sait Çelebi / Spor Alemi (1919 – 1921)
Fotoğrafçılık konusunda ilk kitap : Yüzbaşı Hüsnü Efendi / Risale-i Fotoğrafya
Yurdumuzda ilk fotoğrafhanesi: 1845 yılında M.Yana tarafından açıldı.
İlk Güzel Sanatlar Akademisi: Sanayi-i Nefise Mektebi
İlk Heykel : Osman Gazi büstüdür (1914)
İlk heykeltıraş : İhsan Aksoy
İlk Kabare Tiyatrosu: Haldun Taner /Devekuşu Kabare Tiyatrosu (1962)
İlk Marş: Mahmudiye Marşı (1289)
İlk Opera yapıtımız: Ahmet Adnan Saygun / Özsoy (1928)
İlk Kadın sinema oyuncumuz: Bedia Muvahhit – Neyyire Neyir
İlk Kadın tiyatro sanatçımız: Afife Jale
İlk Kadın opera sanatkarımız: Semiha Berksoy